

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

КАФЕДРА НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Програма

та навчально-методичні матеріали до дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми

Народна хореографія

Харків, 2024

УДК 792.8.071.2.027.5(073)
М 65

Друкується за рішенням науково-методичної ради
ХДАК
(протокол № 6 від 16.02.2024 р.)
Рекомендовано
науково-методичною комісією ФХМ
(протокол №6 від 25.01.2024 р.)

Рецензенти:

Каріна ОСТРОВСЬКА, завідувач кафедри народної хореографії ХДАК,
доцент кафедри народної хореографії ХДАК

Євгенія ЯНИНА-ЛЕДОВСЬКА, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри
сучасної та бальної хореографії ХДАК

Укладачі:

Ірина МОСТОВА, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної
хореографії ХДАК

Людмила ФІЛЬ, старший викладач кафедри народної хореографії ХДАК

М 65

Мистецтво балетмейстера : програма та навч.-метод. матеріали до
дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, галузі
знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освітньо- проф.
програми «Народна хореографія» / М-во культури та інформ. політики
України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореограф. мистецтва, Каф. нар.
хореографії ; уклад.: І. С. Мостова, Л. А. Філь. Харків : ХДАК, 2024. 49 с.

Дисципліна «Мистецтво балетмейстера» є основним компонентом професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Зміст дисципліни розкриває основні методологічні та практичні засади створення хореографічного твору. Курс розрахований на здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 792.8.071.2.027.5(073)

© Харківська державна академія культури, 2024 рік
© Мостова І. С., Філь Л. А., 2024 рік

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. АНОТАЦІЯ ТА ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

«Мистецтво балетмейстера» - основний компонент професійної та практичної підготовки, який вивчається 8 семестрів. Мова викладання – українська.

Дисципліна спрямована на формування теоретичних та практичних навиків створення хореографічного твору: від початку формування ідеї до стадії втілення хореографічного твору на практиці та подальшої репетиційної роботи. Форма проведення занять: лекції, практичні, індивідуальні заняття та самостійна робота. Теоретична частина дисципліни формує необхідні знання з методики створення різних форм хореографічних творів, особливостей драматургії танцю, створення композиційного плану, роботи з композитором та концертмейстером, постановчої та репетиційної роботи в хореографічному колективі. Практичні заняття формують та розвивають балетмейстерські здібності: здобувачі вищої освіти втілюють власні хореографічні твори, розробляють композиційні плани, аналізують хореографічний твір, набувають навиків створення та розвитку хореографічних рисунків та хореографічної лексики. Самостійна робота здобувачів вищої освіти розрахована відповідно до стандартів вищої освіти.

Навчальний курс закладає фундамент для подальшої практичної балетмейстерської діяльності, розвиває фантазію, комунікативність, вміння співпрацювати в команді, формує необхідні керівницькі навиків.

В процесі навчання здобувач вищої освіти здобуває такі практичні навички: демонструє знання, набуті у процесі навчання, щодо історії, теорії хореографічного мистецтва та суміжних мистецтв; демонструє знання про особливості педагогічної та організаційно-виховної роботи в танцювальних колективах і навчальних закладах хореографічного спрямування.

Засвоєні на достатньому рівні знання та вміння дозволять створювати авторські танці, різні за формою та композиційною будовою. Окрім того, дисципліна знайомить з творчим спадком видатних балетмейстерів України та Світу, розвиває навички критичного аналізу хореографічного творів.

Здобувач підвищую свою здатність мобільно створювати танцювальні комбінації, етюди та хореографічні твори, а також розвиває власний балетмейстерський смак.

Передумовами вивчення дисципліни є розвинута фантазія, вміння імпровізувати, базові знання з суміжних видів мистецтв, історії, базовий балетмейстерський хист.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 24 (3 кредити на семестр)	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Обов'язкова
Загальна кількість годин - 720	Освітня програма «Народна хореографія»	Рік підготовки:
		1-4-й
Семестр		
1-8-й		
Лекції		
46 год.		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1 кредит	Ступінь «Бакалавр»	Практичні
		178 год.
Індивідуальні завдання:		
16 год.		
Самостійна робота		
480 год.		
Вид контролю		
1,5,7 семестри – залік;		
2,3,4,6,8 семестри – іспит;		
7 семестр – ІНДЗ		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійна робота студента – 3,6		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 240 / 480

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

«Мистецтво балетмейстера» - основна навчальна дисципліна, загальним обсягом – 24 кредити.

Мета – набуття теоретичних та практичних навиків створення хореографічних творів різних за формою та складністю, а також навиків будь-якої балетмейстерської роботи в аматорських та професійних хореографічних колективах.

Головними **завданням** курсу мистецтва балетмейстера є:

- правильне вміння використовувати знання сучасного лексичного матеріалу;
- освоєння техніки сучасного танцю, імпровізації та композиції,
- ознайомлення з поняттями балетмейстерського мистецтва, з основними законами та прийомами постановки хореографічного твору,
- оволодіння знаннями, уміннями та прийомами постановки хореографічного твору, оволодіти знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для створення хореографічних композицій.

Засвоєння навчальної дисципліни «Мистецтво балетмейстера» забезпечує набуття наступних **спеціальних компетентностей**: здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлювати його як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах; здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної); здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності; здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції; здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва та ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації; здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

Програмними результатами вивчення дисципліни «Мистецтво балетмейстера» є навички, що дозволяють розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії; володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом; розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності; розуміти і

вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва; володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора; аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

Досконале володіння методикою створення хореографічних творів дозволить втілювати на практиці різноманітні теми та сюжети, актуальні для сучасного мистецького простору. Окрім навиків балетмейстера-створювача, також втілюються на практиці здобуті знання щодо методики організації та проведення репетиційної роботи танцювального колективу.

Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Мистецтво балетмейстера» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.

3. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання: лекційні, індивідуальні та практичні заняття, самостійна робота. Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, методи пересічної перевірки знань на практиці (передбачає демонстрацію фрагментів хореографічного твору або готовий хореографічний твір).

4. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади курсу «Мистецтво балетмейстера».

Тема 1. Мета і завдання курсу «Мистецтво балетмейстера».

Визначення мети та завдань дисципліни, аналіз програмних результатів.

Ознайомлення зі структурою дисципліни, критеріями оцінювання.

Тема 2. Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.

Визначення поняття терміну «балетмейстер». Балетмейстерська діяльність в різні історичні періоди та в різних видах хореографічного мистецтва. Специфіка творчої діяльності балетмейстера-створювача, балетмейстера-постановника та балетмейстера-репетитора.

Тема 3. Авторське право в мистецтві танцю. Академічна доброчесність.

Поняття авторського права. Способи захисту авторського права в хореографічному мистецтві. Оформлення патенту. Академічна доброчесність.

Тема 4. Зародження мистецтва танцю. Національні особливості розвитку танцю.

Зародження танцю в Первісному суспільстві. Танцювальне мистецтво Давніх Цивілізацій. Зародження танцювального мистецтва в Україні. Вплив зовнішніх факторів на утворення ознак народного танцю. Відтворення національних ознак у танцях та темпераменту.

Тема 5. Танець як один із видів мистецтва, його види, форми, жанри, виразні засоби.

Характеристика видів, жанр та форм танцю, визначення основних понять.

Тема 6. Значення в роботі балетмейстера вивчення всіх видів танцювального мистецтва, а також суміжних видів мистецтва.

Взаємодія танцювального мистецтва з іншими видами мистецтва. Специфіка трансформації танцю в контексті міжвидового взаємовпливу.

Тема 7. Основні закони драматургії, їх застосування в хореографічному творі. Визначення поняття «драматургія». Характеристика основних законів драматургії. Драматургія хореографічного твору. Особливості реалізації законів драматургії в хореографічному творі.

Розділ 2. Методологічні особливості створення композиції танцю.

Тема 8. Малюнок танцю як елемент композиції.

Типологізація малюнків у танцях. Визначення специфіка розвитку танцювальних малюнків.

Тема 9. Хореографічний текст.

Визначення понять «лексика», «хореографічний текст», «рух». Особливості створення хореографічного тексту. Взаємозв'язок хореографічного тексту з малюнками, музикою та драматургією.

Тема 10. Створення танцювальних етюдів.

Практичне опанування здобутих навиків.

Розділ 3. Поняття образу у хореографії та специфіка його створення.

Тема 11. Образ художній і образ хореографічний.

Визначення основних понять. Особливості створення хореографічного образу виразними засобами народно-сценічного танцю.

Тема 12. Прийоми побудови просторової композиції.

Вивчення основних прийомів побудови просторової композиції та їх подальше практичне опанування.

Розділ 4. Втілення музичного твору в хореографії та специфіка роботи з ним.

Тема 13. Значення музики в народженні хореографічного твору.

Відповідність музичного матеріалу темі та ідеї твору. Музика у балетних виставах. Музика у народно-сценічних танцях.

Тема 14. Робота балетмейстера з акомпаніатором, композитором.

Особливості співпраці балетмейстера з композитором та акомпаніатором.

Тема 15. Робота з музичним матеріалом.

Підбір музичного матеріалу. Аналіз музичного матеріалу.

Розділ 5. Хоровод як архаїчна форма народної хореографії.

Тема 16. Хоровод, його види.

Історія виникнення хороводів. Характеристика основних форм хороводів.

Тема 17. Створення танців з насиченими малюнками.

Практичне опанування здобутих навиків.

Розділ 6. Методика побудови та проведення практичної балетмейстерської діяльності.

Тема 18. Програма, лібрето, композиційний план.

Визначення основних термінів. Структура композиційного плану. Специфіка створення композиційного плану.

Тема 19. Методичні особливості створення танцю.

Методичні рекомендації щодо створення різних форм танців.

Тема 20. Методика постановки хореографічного твору.

Особливості підбору виконавців. Специфіка проведення постановочної роботи.

Тема 21. Основи репетиційної роботи.

Особливості проведення репетиційної роботи.

Розділ 7. Композиційні особливості танців з насиченою лексикою.

Тема 22. Композиційна побудова українських народно-сценічних танців.

Специфіка класифікації форм українських народних танців. Характеристика форм.

Тема 23. Композиційна побудова танців-змагань та кадрилей.

Характеристика композиційної побудови танців-змагань та поширених в Україні форм кадрилей.

Тема 24. Побутові танці різних народів світу.

Особливості композиційної побудови народних танців різних народів світу.

Розділ 8. Народно-сценічний танець у сценічному просторі.

Тема 25. Аналіз творчої спадщини видатних балетмейстерів минулого та сучасності.

Методика проведення аналізу творчої спадщини видатних балетмейстерів.

Практичне опанування отриманих результатів.

Тема 26. Створення групових танців з насиченою лексикою.

Практичне опанування здобутих навиків.

Розділ 9. Сюжетний танець у сценічному просторі.

Тема 27. Поняття «сюжетності» у хореографії та специфіка роботи з нею.

Визначення основних понять. Сюжет в різних видах мистецтва. Особливості втілення сюжету засобами хореографічного мистецтва.

Тема 28. Традиційні сюжетні танці в українській народній хореографії.

Характеристика українських сюжетних танців.

Розділ 10. Особливості композиційної побудови танців малих форм.

Тема 29. Специфіка створення і виконання танців малих форм.

Пошук теми та ідеї для танців малих форм. Особливості підбору музичного матеріалу.

Тема 30. Особливості постановочної та репетиційної роботи.

Підбір виконавців. Особливості створення хореографічного тексту. Специфіка репетиційної роботи.

Тема 31. Створення і постановка танців малих форм.

Практичне опанування здобутих навиків.

Розділ 11. Методичні особливості хореографічної роботи з дітьми

Тема 32. Специфіка хореографії для дітей.

Визначення основних компонентів: ідейність, доступність та художність.

Характеристика компонентів.

Тема 33. Вікові відмінності та їх вплив на роботу з дітьми.

Вікова психологія та педагогіка. Особливості створення танців для дітей різного віку та на дітей різного віку.

Розділ 12. Особливості створення танців для дітей.

Тема 34. Методика організації постановочної та репетиційної роботи.

Підбір виконавців. Особливості створення хореографічного тексту.

Специфіка репетиційної роботи.

Тема 35. Робота над образом в дитячих танцях.

Значення етюдної роботи. Пошук виразних засобів. Вправи на розвиток акторських навиків у дітей.

Тема 36. Створення та постановка танців для дітей.

Практичне засвоєння отриманих навиків.

Розділ 13. Значення танцювального фольклору у розвитку народно-сценічного танцю.

Тема 37. Традиції фольклорних хореографічних колективів.

Фольклорні колективи України. Специфіка їхньої організації та практичної діяльності. Класифікація фольклорних колективів.

Тема 38. Робота хореографа по збиранню фольклорно-етнографічного матеріалу.

Методичні рекомендації щодо збору та фіксації фольклорного матеріалу.

Розділ 14. Методика роботи з фольклорною спадщиною.

Тема 39. Сценічна обробка фольклорного матеріалу.

Особливості сценічної обробки фольклорного танцю на різних рівнях адаптації.

Тема 40. Композиційні особливості українських побутових та фольклорних танців.

Характеристика українських народних танців, що були зафіксовані в різних регіонах країни.

Тема 41. Створення авторських танців на основі українського танцювального фольклору.

Практичне засвоєння отриманих навиків.

Розділ 15. Методологічні особливості роботи балетмейстера з класичною хореографією.

Тема 42. Форми класичної хореографії. Основні компоненти балету.

Характеристика форм класичної хореографії. Структура балетної вистави.

Характеристика компонентів балетної вистави.

Тема 43. Рекомендації до створення та постановки концертних номерів з класичної хореографії.

Практичне засвоєння отриманих навиків.

Розділ 16. Стилізація народного танцю як засіб збереження фольклорних традицій.

Тема 44. Основні принципи сучасної стилізації народного танцю.

Характеристика принципів стилізації народного танцю. Загальна характеристика видів та стилів хореографічного мистецтва.

Тема 45. Сучасність в хореографії.

Визначення поняття. Робота з темами, співзвучними сучасності. Адаптація виразних засобів.

Тема 46. Практичне засвоєння навиків стилізації народного танцю засобами сучасної та класичної хореографії.

Практичне засвоєння отриманих навиків.

Розділ 17. Створення концертних номерів та розгорнутих хореографічних композицій.

Тема 47. Методика втілення сюжету в групових концертних номерах.

Удосконалення навиків створення сюжету в хореографічних творах.

Тема 48. Контент-аналіз сюжетних танців та композицій видатних балетмейстерів України та Світу.

Аналіз відео-матеріалу.

Розділ 18. Організація концертної діяльності в хореографічному колективі

Тема 49. Методика створення концертних номерів та розгорнутих хореографічних композицій.

Удосконалення навиків створення концертних номерів.

Тема 50. Організація та проведення концертної діяльності.

Репертуарна політика в хореографічному колективі. Організація концертних виступів.

Тема 51. Створення групових концертних номерів високого ступеня складності.

Практичне засвоєння отриманих навиків.

4.2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	сем	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
1 курс 1 семестр						
Розділ 1. Теоретичні засади курсу «Мистецтво балетмейстера»						
Тема 1. Мета і завдання курсу «Мистецтво балетмейстера».	6	2				4
Тема 2. Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.	6	2				4
Тема 3. Авторське право в мистецтві танцю. Академічна доброчесність.	3	1				2
Тема 4. Зародження мистецтва танцю. Національні особливості розвитку танцю.	6	2				4
Тема 5. Танець як один із видів мистецтва, його види, форми, жанри, виразні засоби.	6	2				4
Тема 6. Значення в роботі балетмейстера вивчення всіх видів танцювального мистецтва, а також суміжних видів мистецтва.	3	1				2
Тема 7. Основні закони драматургії, їх застосування в хореографічному творі.	6	2				4
Розділ 2. Методологічні особливості створення композиції танцю.						
Тема 8. Малюнок танцю як елемент композиції.	6	1	1			4
Тема 9. Хореографічний текст.	6	1	1			4
Тема 10. Створення танцювальних етюдів.	42		12		2	28
Усього	90	14	14		2	60
1 курс 2 семестр						
Розділ 3. Поняття образу у хореографії та специфіка його створення.						
Тема 11. Образ художній і образ хореографічний.	4,5	2				4
Тема 12. Прийоми побудови просторової композиції.	6,5	2	2			8
Розділ 4. Втілення музичного твору в хореографії та специфіка роботи з ним.						
Тема 13. Значення музики в народженні	3,5	1				2

хореографічного твору.						
Тема 14. Робота балетмейстера з акомпаніатором, композитором.	3	0,5				1
Тема 15. Робота з музичним матеріалом.	2	0,5				1
Розділ 5. Хоровод як архаїчна форма народної хореографії.						
Тема 16. Хоровод, його види.	5,5	2				4
Тема 17. Створення танців з насиченими малюнками.	35		18		2	40
Усього	90	8	20		2	60
Разом за рік	180	22	34		4	120
2 курс 3 семестр						
Розділ 6. Методика побудови та проведення практичної балетмейстерської діяльності.						
Тема 18. Програма, лібрето, композиційний план.	3	1				2
Тема 19. Методичні особливості створення танцю.	3	1				2
Тема 20. Методика постановки хореографічного твору.	3	1				2
Тема 21. Основи репетиційної роботи.	1,5	0,5				1
Розділ 7. Композиційні особливості танців з насиченою лексикою.						
Тема 22. Композиційна побудова українських народно-сценічних танців.	1,5	0,5				1
Тема 23. Композиційна побудова танців-змагань та кадрилией.	1,5	0,5				1
Тема 24. Побутові танці різних народів світу.	1,5	0,5				1
Розділ 8. Народно-сценічний танець у сценічному просторі.						
Тема 25. Аналіз творчої спадщини видатних балетмейстерів минулого та сучасності.	7,5	0,5	2			5
Тема 26. Створення групових танців з насиченою лексикою.	67,5	0,5	20		2	45
Усього	90	6	22		2	60
2 курс 4 семестр						
Розділ 9. Сюжетний танець у сценічному просторі.						

Тема 27. Поняття «сюжетності» у хореографії та специфіка роботи з нею.	3	1				2
Тема 28. Традиційні сюжетні танці в українській народній хореографії.	3	1				2
Розділ 10. Особливості композиційної побудови танців малих форм.						
Тема 29. Специфіка створення і виконання танців малих форм.	3	1				2
Тема 30. Особливості постановочної та репетиційної роботи.	3	1				2
Тема 31. Створення і постановка танців малих форм.	78		24		2	52
Усього	90	4	24		2	60
Разом за рік	180	10	46		4	120
3 курс 5 семестр						
Розділ 11. Методичні особливості хореографічної роботи з дітьми						
Тема 32. Специфіка хореографії для дітей.	3	1				2
Тема 33. Вікові відмінності та їх вплив на роботу з дітьми.	3	1				2
Розділ 12. Особливості створення танців для дітей.						
Тема 34. Методика організації постановочної та репетиційної роботи.	3	1				2
Тема 35. Робота над образом в дитячих танцях.	3	1				2
Тема 36. Створення та постановка танців для дітей.	78		24		2	52
Усього	90	4	24		2	60
3 курс 6 семестр						
Розділ 13. Значення танцювального фольклору у розвитку народно-сценічного танцю.						
Тема 37. Традиції фольклорних хореографічних колективів.	3	1				2
Тема 38. Робота хореографа по збиранню фольклорно-етнографічного матеріалу.	3	1				2
Розділ 14. Методика роботи з фольклорною спадщиною.						

Тема 39. Сценічна обробка фольклорного матеріалу.	3	1				2
Тема 40. Композиційні особливості форм українських побутових та фольклорних танців.	3	1				2
Тема 41. Створення авторських танців на основі українського танцювального фольклору.	78		24		2	52
Усього	90	4	24		2	60
Разом за рік	180	8	48		4	120
4 курс 7 семестр						
Розділ 15. Методологічні особливості роботи балетмейстера з класичною хореографією.						
Тема 42. Форми класичної хореографії. Основні компоненти балету.	3	1				2
Тема 43. Рекомендації до створення та постановки концертних номерів з класичної хореографії.	15	1	4			10
Розділ 16. Стилізація народного танцю як засіб збереження фольклорних традицій.						
Тема 44. Основні принципи сучасної стилізації народного танцю.	3	1				2
Тема 45. Сучасність в хореографії.	3	1				2
Тема 46. Практичне засвоєння навиків стилізації народного танцю засобами сучасної та класичної хореографії.	66		20		2	44
Усього	90	4	24		2	60
4 курс 8 семестр						
Розділ 17. Створення концертних номерів та розгорнутих хореографічних композицій.						
Тема 47. Методика втілення сюжету в групових концертних номерах.	1,5	0,5				1
Тема 48. Контент-аналіз сюжетних танців та композицій видатних балетмейстерів України та Світу.	1,5	0,5				1
Розділ 18. Організація концертної діяльності в хореографічному колективі						

Тема 49. Методика створення концертних номерів та розгорнутих хореографічних композицій	1,5	0,5				1
Тема 50. Організація та проведення концертної діяльності	1,5	0,5				1
Тема 51. Створення групових концертних номерів високого ступеня складності.	84		26		2	56
Усього	90	2	26		2	60
Разом за рік	180	6	50		4	120
Усього годин	720	46	178		16	480
ІНДЗ	30					30

5. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Практичне заняття № 1.

Тема: Малюнок танцю як елемент композиції.

Мета вивчення: Засвоєння малюнків.

Література: 1, 2, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Дати визначення поняттю «малюнок»
2. Назвати два основних малюнки, які застосовуються у танці
3. Назвати різновиди малюнків
4. Розкрити варіанти розвитку малюнків

Хід практичної роботи

Завдання 1. Навести приклади кругових малюнків (простих, складних, симетричних, асиметричних, однопланових та багатопланових). Показати варіанти їх розвитку.

Завдання 2. Показати розвиток кругових малюнків на виконавцях.

Завдання 3. Навести приклади лінійних малюнків (простих, складних, симетричних, асиметричних, однопланових та багатопланових). Показати варіанти їх розвитку.

Завдання 4. Показати розвиток лінійних малюнків на виконавцях.

Практичне заняття № 2.

Тема: Хореографічний текст

Мета вивчення: Практичне застосування навичок створення хореографічного тексту

Література: 1, 2, 5, 7, 11

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Розкрити поняття «хореографічного тексту»
2. Залежність хореографічного тексту від малюнків та музичного матеріалу
3. Специфіка створення танцювальних комбінацій

Хід практичної роботи

Завдання 1. Створення танцювальних комбінацій на основі лексики українського народного танцю у ліричному характері.

Завдання 2. Створення танцювальних комбінацій на основі лексики українського народного танцю у героїчному характері або жартівливому характері.

Завдання 3. Створення танцювальних комбінацій на основі лексики російського народного танцю (повільний темп, чоловіча або жіноча, ліричний або героїчний характер; швидкий темп, чоловіча або жіноча)

Практичне заняття № 3.

Тема: Створення танцювальних етюдів

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального етюдю

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Основні компоненти композиції танцю
2. Взаємодія малюнків та хореографічного тексту

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції етюдю.

Практичне заняття № 4.

Тема: Прийоми побудови просторової композиції

Мета вивчення: Засвоєння навичок використання прийомів просторової композиції

Література: 3, 6, 8, 10, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Мета використання прийомів побудови просторової композиції
2. Характеристика прийомів побудови просторової композиції

Хід практичної роботи

Завдання 1. Створення прикладів використання прийомів побудови просторової композиції

Завдання 2. Практичне втілення створених прикладів

Практичне заняття № 5.

Тема: Створення танців з насиченими малюнками

Мета вивчення: Робота над створенням танцю з насиченими малюнками

Література: 3, 6, 8, 10, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Малюнок як складова композиції танцю
2. Різновиди малюнків та засоби їх розвитку
3. Специфіка розкриття драматургії твору за рахунок малюнків

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю з насиченими малюнками.

Практичне заняття № 6.

Тема: Аналіз творчої спадщини видатних балетмейстерів минулого та сучасності

Мета вивчення: Розвиток балетмейстерських здібностей через засвоєння творчої спадщини видатних хореавторів

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Мистецтво видатних хореографів України
2. Творча спадщина балетмейстерів Світу

Хід практичної роботи

Завдання 1. Проаналізувати авторські роботи видатних балетмейстерів

Завдання 2. Зробити письмовий аналіз вибраних творів (на вибір студента).

Практичне заняття № 7.

Тема: Створення групових танців з насиченою лексикою

Мета вивчення: Практичне засвоєння навичок створення танцю з насиченою лексикою

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Хореографічний текст як складова композиції танцю
2. Методика побудови танцювальної комбінації
3. Специфіка розкриття драматургії твору за рахунок хореографічного тексту

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю з насиченою лексикою.

Практичне заняття № 8.

Тема: Створення і постановка танців малих форм

Мета вивчення: Робота над створенням танцю

Література: 3, 5, 6, 9, 12, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиційні особливості танців малих форм
2. Специфіка роботи з виконавцями танців малих форм

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Практичне заняття № 9.

Тема: Створення та постановка танців для дітей

Мета вивчення: Практичне створення танцю

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиції танцю
2. Вимоги до танців для дітей
3. Специфіка постановочної та репетиційної роботи з дітьми

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Практичне заняття № 10.

Тема: Створення авторських танців на основі українського танцювального фольклору

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиційні особливості українських народних танців
2. Обробка танцювального фольклору

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Практичне заняття № 11.

Тема: Рекомендації до створення та постановки концертних номерів з класичної хореографії

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Компоненти балету
2. Форми класичної хореографії

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Практичне заняття № 12.

Тема: Практичне засвоєння навиків стилізації народного танцю засобами сучасної та класичної хореографії

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Сучасність у хореографії
2. адаптація виразних засобів сучасного танцю
3. Основні принципи стилізації

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Практичне заняття № 13.

Тема: Створення групових концертних номерів високого ступеня складності

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 1, 2, 3, 10, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиція танцю
2. Втілення сюжету виразними засобами хореографії
3. Драматургія хореографічного твору

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

**6. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО
САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ**

Самостійне заняття № 1

Тема: Мета та завдання курсу «Мистецтво балетмейстера».

Мета вивчення: Ознайомлення з метою та завданнями курсу

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Балетмейстер, як майстер хореографічного твору.
2. Основні уміння та навички, необхідні для балетмейстера.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначити мету дисципліни.

Завдання 2. Сформувати основні завдання курсу.

Завдання 3. Визначити навички, що ними має оволодіти студент в процесі засвоєння дисципліни.

Самостійне заняття № 2

Тема: Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань щодо специфіки балетмейстерської діяльності

Література: 3, 4, 7, 9, 10, 11

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Балетмейстер, як майстер хореографічного твору.
2. Основні уміння та навички, необхідні для балетмейстера.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначити термін «балетмейстер» у мистецтвознавчому просторі.

Завдання 2. Розкрити діяльність балетмейстера-створювача.

Завдання 3. Окреслити сферу діяльності балетмейстера-постановника.

Завдання 4. Визначити специфіку роботи балетмейстера-репетитора та балетмейстера-реставратора.

Самостійне заняття № 3

Тема: Авторське право в мистецтві танцю. Академічна доброчесність.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань та принципів академічної доброчесності та авторського права.

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Авторське право у хореографічному мистецтві.
2. Специфіка оформлення патенту та авторського права на хореографічний твір.
3. Поняття та принципи академічної доброчесності.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначити поняття та принципи авторського права.

Завдання 2. Вивчити особливості оформлення авторського права та патенту для хореографічного твору.

Завдання 3. Визначити поняття та принципи академічної доброчесності.

Самостійне заняття № 4

Тема: Зародження мистецтва танцю. Національні особливості розвитку танцю.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань щодо зародження танцю та впливу національних особливостей на створення народного танцю.

Література: 2, 5, 6, 8, 10, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Танцювальне мистецтво первісно - общинного ладу.
2. Танцювальне мистецтво Давніх цивілізацій (Єгипет, Греція, Рим).
3. Втілення національного характеру у танці.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Дати характеристику танців первісного суспільства.

Завдання 2. Види танців, що сформувались у Давніх цивілізаціях.

Завдання 3. Етапи формування професійного танцювального мистецтва.

Завдання 4. Сформулювати фактори впливу на формування національних особливостей.

Самостійне заняття № 5

Тема: Танець як один із видів мистецтва, його види, форми, жанри, виразні засоби.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 4, 6, 9

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Визначення основних термінів.
2. Поняття «виду» та його різновиди.
3. Форма танцю.
4. Жанри хореографічних творів.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Танець у науково-термінологічному вимірі.

Завдання 2. Основні форми танців.

Завдання 3. Визначення жанру хореографічного твору.

Самостійне заняття № 6

Тема: Значення в роботі балетмейстера вивчення всіх видів танцювального мистецтва, а також суміжних видів мистецтва.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Хореографія як один з видів мистецтва
2. Взаємодія музики та хореографії
3. Взаємодія хореографії з іншими видами мистецтв

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення терміну «мистецтво».

Завдання 2. Втілення одного сюжету різними видами мистецтва.

Самостійне заняття № 7

Тема: Основні закони драматургії, їх застосування в хореографічному творі..

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Значення законів драматургії для створення хореографічного твору.
2. Характеристика всіх частин драматургії.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Взаємозв'язок всіх частин драматургії.

Завдання 2. Формування основних частин драматургії.

Завдання 3. Значення законів драматургії у створенні танцювального твору.

Самостійне заняття № 8.

Тема: Малюнок танцю як елемент композиції.

Мета вивчення: Засвоєння малюнків.

Література: 1, 2, 5, 6, 8, 10,13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Дати визначення поняттю «малюнок»
2. Назвати два основних малюнки, які застосовуються у танці
3. Назвати різновиди малюнків
4. Розкрити варіанти розвитку малюнків

Хід практичної роботи

Завдання 1. Навести приклади кругових малюнків (простих, складних, симетричних, асиметричних, однопланових та багатопланових). Показати варіанти їх розвитку.

Завдання 2. Показати розвиток кругових малюнків на виконавцях.

Завдання 3. Навести приклади лінійних малюнків (простих, складних, симетричних, асиметричних, однопланових та багатопланових). Показати варіанти їх розвитку.

Завдання 4. Показати розвиток лінійних малюнків на виконавцях.

Самостійне заняття № 9.

Тема: Хореографічний текст

Мета вивчення: Практичне застосування навичок створення хореографічного тексту

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Розкрити поняття «хореографічного тексту»

2. Залежність хореографічного тексту від малюнків та музичного матеріалу
3. Специфіка створення танцювальних комбінацій

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Створення танцювальних комбінацій на основі лексики українського народного танцю у ліричному характері.
- Завдання 2. Створення танцювальних комбінацій на основі лексики українського народного танцю у героїчному характері або жартівливому характері.
- Завдання 3. Створення танцювальних комбінацій на основі лексики російського народного танцю (повільний темп, чоловіча або жіноча, ліричний або героїчний характер; швидкий темп, чоловіча або жіноча)

Самостійне заняття № 10.

Тема: Створення танцювальних етюдів

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального етюд

Література: 1-5, 9, 10-13

1. Рехвіашвілі Ф.Ю. та ін.. Мистецтво балетмейстера: навч. посіб., Київ :

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні компоненти композиції танцю
2. Взаємодія малюнків та хореографічного тексту

Хід практичної

роботиЗавдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції етюд.

Самостійне заняття № 11.

Тема: Образ художній і образ хореографічний.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Образ художній.
2. Значення хореографічного образу для хореографічного твору.
3. Методика створення хореографічного образу.

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Визначення терміну «художній образ».
- Завдання 2. Характеристика поняття «хореографічний образ».
- Завдання 3. Специфіка роботи балетмейстера над створенням хореографічного образу.

Самостійне заняття № 12.

Тема: Прийоми побудови просторової композиції

Мета вивчення: Засвоєння навичок використання прийомів просторової композиції

Література: 4-9, 12, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Мета використання прийомів побудови просторової композиції
2. Характеристика прийомів побудови просторової композиції

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Створення прикладів використання прийомів побудови просторової композиції
- Завдання 2. Практичне втілення створених прикладів

Самостійне заняття № 13.

Тема: Значення музики в народженні хореографічного твору.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Музика та хореографія: особливості взаємодії.

2. Поняття «ритму» і «темпу». Їх значення для створення хореографічного твору.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Характеристика понять «ритм» та «темп».

Завдання 2. Вплив форми музичного твору на вибір форми танцю.

Самостійне заняття № 14.

Тема: Робота балетмейстера з акомпаніатором, композитором. Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1-4, 6, 8, 10, 11

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Робота з концертмейстером.
2. Специфіка роботи з композитором.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Значення композиційного плану в роботі з композитором.

Завдання 2. Специфіка роботи акомпаніатора.

Самостійне заняття № 15.

Тема: Робота з музичним матеріалом.

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Роль музики у хореографічному творі
2. Етапи аналізу музичного матеріалу.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Сформулювати особливості розподілу музичних фрагментів на виконавців.

Завдання 2. Проаналізувати музичний матеріал до хореографічного твору (на вибір студента).

Самостійне заняття № 16.

Тема: Хоровод, його види.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичного матеріалу

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Хоровод як найдавніша форма танцю.
2. Місце хороводу у повсякденному та святковому житті слов'ян.
3. Класифікація хороводів.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Хоровод-пісня (надати характеристику).

Завдання 2. Охарактеризувати композиційні особливості хороводної гри.

Завдання 3. Визначити специфіку створення хороводних танців.

Самостійне заняття № 17.

Тема: Створення танців з насиченими малюнками

Мета вивчення: Робота над створенням танцю з насиченими малюнками

Література: 1-3, 6, 8-11

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Малюнок як складова композиції танцю
2. Різновиди малюнків та засоби їх розвитку
3. Специфіка розкриття драматургії твору за рахунок малюнків

Хід практичної

роботи Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю з насиченими малюнками.

Самостійне заняття № 18.

Тема: Програма, лібрето, композиційний план.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Визначення основних термінів.
2. Структура композиційного плану.

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Визначення терміну «лібрето» та «композиційний план».
- Завдання 2. Скласти композиційний план до хореографічного твору.

Самостійне заняття № 19.

Тема: Методичні особливості створення танцю.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 4-8, 10, 12, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Формування ідеї хореографічного твору
2. Особливості балетмейстерської роботи над створенням народно-сценічного танцю.

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Виникнення сюжету хореографічного твору.
- Завдання 2. Теоретичні засади виникнення танцю.

Самостійне заняття № 20.

Тема: Методика постановки хореографічного твору.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Вступна частина перед початком постановчої роботи

2. Методика вивчення танцювальних рухів.

3. Проведення постановочної роботи на пізніх етапах процесу.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Етапи постановочної роботи.

Завдання 2. Специфіка проведення постановочної роботи з солістами та загальною групою.

Самостійне заняття № 21.

Тема: Основи репетиційної роботи.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси

2. Конспект лекцій

3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Загальні принципи проведення репетиційної роботи

2. Методика відпрацювання танцювальних номерів.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Характеристика репетиційної роботи

Завдання 2. Проведення репетиції танцювальних номерів

Самостійне заняття № 22.

Тема: Композиційна побудова українських народно-сценічних танців.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1-6, 10-13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси

2. Конспект лекцій

3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Взаємозв'язок народно-сценічних танців з фольклорними традиціями.

2. Характеристика «Метелиць», «Гопаків» та «Козачків».

3. Композиційна структура форм танців Західного регіону.

4. Композиція польок та кадрили.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Групи українських народних танців

Завдання 2. Композиційні особливості українських народних танців.

Самостійне заняття № 23.

Тема: Композиційна побудова танців-змагань та кадрилей.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Форми хороводів
2. Характеристика композиційної побудови танців-змагань.
3. Типологізація кадрилей.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Сформулювати типові ознаки орнаментальних та ігрових хороводів

Завдання 2. Охарактеризувати форми танців-змагань

Завдання 3. Визначити композиційні особливості українських кадрилей.

Самостійне заняття № 24.

Тема: Побутові танці різних народів світу.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1-4, 6-8, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиція білоруських народних танців
2. Характеристика форм молдавських народних танців

Хід практичної роботи

Завдання 1. Композиційні особливості білоруських народних танців

Завдання 2. Композиція молдавських народних танців

Самостійне заняття № 25.

Тема: Аналіз творчої спадщини видатних балетмейстерів минулого та сучасності

Мета вивчення: Розвиток балетмейстерських здібностей через засвоєння творчої спадщини видатних хореавторів

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Мистецтво видатних хореографів України
2. Творча спадщина балетмейстерів Світу

Хід практичної роботи

Завдання 1. Проаналізувати авторські роботи видатних балетмейстерів

Завдання 2. Зробити письмовий аналіз вибраних творів (на вибір студента).

Самостійне заняття № 26.

Тема: Створення групових танців з насиченою лексикою

Мета вивчення: Практичне засвоєння навичок створення танцю з насиченою лексикою

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Хореографічний текст як складова композиції танцю
2. Методика побудови танцювальної комбінації
3. Специфіка розкриття драматургії твору за рахунок хореографічного тексту

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю з насиченою лексикою.

Самостійне заняття № 27.

Тема: Поняття «сюжетності» у хореографії та специфіка роботи з нею.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Визначення терміну «сюжет»
2. Різновиди конфліктів, що втілюються в хореографії.
3. Розвиток сюжету в різних частинах хореографічного твору.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Специфіка втілення різних форм конфлікту у хореографії

Завдання 2. Методика побудови сюжету в народно-сценічних танцях.

Самостійне заняття № 28.

Тема: Традиційні сюжетні танці в українській народній хореографії

Мета вивчення: Засвоєння здобутих теоретичних знань

Література: 1-3, 5-8, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Сюжетні танці в українському мистецтві
2. Поняття «сюжетності»

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначити місце сюжетних танців в українському мистецтві

Завдання 2. Проаналізувати сюжетні танці видатних балетмейстерів

Самостійне заняття № 29.

Тема: Специфіка створення і виконання танців малих форм.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Історичне формування танців малих форм
2. Різновиди танців малих форм (від кількості учасників)
3. Композиційні особливості танців малих форм

Хід практичної роботи

Завдання 1. Характеристика процесу утворення танців малих форм.

Завдання 2. Класифікація танців малих форм.

Самостійне заняття № 30.

Тема: Особливості постановочної та репетиційної роботи.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 3, 4, 6, 9

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Складність створення танців малих форм
2. Специфіка роботи з виконавцями танців малих форм

Хід практичної роботи

Завдання 1. Особливості роботи з виконавцями танців малих форм

Самостійне заняття № 31.

Тема: Створення і постановка танців малих форм

Мета вивчення: Робота над створенням танцю

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиційні особливості танців малих форм
2. Специфіка роботи з виконавцями танців малих форм

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Самостійне заняття № 32.

Тема: Специфіка хореографії для дітей.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 2, 4, 7-10

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Особливості роботи з дітьми
2. Критерії хореографічного твору для дітей.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Основні критерії танців для дітей.

Завдання 2. Характеристика принципів ідейності, художності та доступності.

Самостійне заняття № 33.

Тема: Вікові відмінності та їх вплив на роботу з дітьми. Мета вивчення:

Засвоєння теоретичних знань

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Необхідність врахування вікових можливостей в процесі постановчої та репетиційної роботи з дітьми.
2. Специфіка роботи з дітьми різного віку.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Фізіологічні можливості дітей дошкільного віку.

Завдання 2. Специфіка балетмейстерської роботи з дітьми середнього віку.

Самостійне заняття № 34.

Тема: Методика організації постановчої та репетиційної роботи. Мета

вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 1, 2, 5, 6, 9-13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Загальні особливості побудови постановочної та репетиційної роботи.
2. Методика проведення постановочної роботи
3. Організація репетиційної роботи

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Особливості постановочної роботи в дитячому колективі
Завдання 2. Специфіка репетиційної роботи

Самостійне заняття № 35.

Тема: Робота над образом в дитячих танцях.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичних знань

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Специфіка роботи над образом
2. Етюдна робота в дитячому колективі

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Методика роботи над образом в дитячих танцях
Завдання 2. Специфіка етюдної роботи

Самостійне заняття № 36.

Тема: Створення та постановка танців для дітей

Мета вивчення: Практичне створення танцю

Література: 1, 2, 4-7,11,12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиції танцю
2. Вимоги до танців для дітей
3. Специфіка постановочної та репетиційної роботи з дітьми

Хід практичної роботи

- Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Самостійне заняття № 37.

Тема: Традиції фольклорних хореографічних колективів.

Мета вивчення: Застосування отриманих теоретичних навичок на практиці

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Процес збирання танцювального фольклору
2. Сценічна обробка танцювального фольклору

Хід практичної роботи

Завдання 1. Проаналізувати роботу видатних балетмейстерів по збиранню танцювального фольклору

Завдання 2. Визначити практичні особливості обробки танцювального фольклору

Самостійне заняття № 38.

Тема: Робота хореографа по збиранню фольклорно-етнографічного матеріалу.

Мета вивчення: Застосування отриманих теоретичних навичок на практиці

Література: 1, 2, 5-9,13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Процес збирання танцювального фольклору
2. Сценічна обробка танцювального фольклору

Хід практичної роботи

Завдання 1. Проаналізувати роботу видатних балетмейстерів по збиранню танцювального фольклору

Завдання 2. Визначити практичні особливості обробки танцювального фольклору

Самостійне заняття № 39.

Тема: Сценічна обробка та застосування фольклорного матеріалу

Мета вивчення: Застосування отриманих теоретичних навичок на практиці

Література: 2-4, 7-9, 11, 12, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Процес збирання танцювального фольклору
2. Сценічна обробка танцювального фольклору

Хід практичної роботи

Завдання 1. Проаналізувати роботу видатних балетмейстерів по збиранню танцювального фольклору

Завдання 2. Визначити практичні особливості обробки танцювального фольклору

Самостійне заняття № 40.

Тема: Композиційні особливості українських побутових та фольклорних танців

Мета вивчення: Засвоєння композиційних особливостей українських побутових та фольклорних танців

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиція українських народних танців
2. Характеристика українських фольклорних танців

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначити композиційні особливості народних та фольклорних танців

Завдання 2. Провести порівняльний аналіз різних форм народних танців

Самостійне заняття № 41.

Тема: Створення авторських танців на основі українського танцювального фольклору

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 1, 2, 4-7, 9, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиційні особливості українських народних танців
2. Обробка танцювального фольклору

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Самостійне заняття № 42.

Тема: Форми класичної хореографії. Основні компоненти балету.

Мета вивчення: Засвоєння теоретичного матеріалу

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Визначення терміну «балет» та «балетна вистава».
2. Основні форми балетної вистави.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Проаналізувати балетну виставу

Завдання 2. Проаналізувати композиційну будову будь-якої форми балету

Самостійне заняття № 43.

Тема: Рекомендації до створення та постановки концертних номерів з класичної хореографії

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 4-9, 11-13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Компоненти балету
2. Форми класичної хореографії

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Самостійне заняття № 44.

Тема: Основні принципи сучасної стилізації народного танцю. Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 1-3, 5-8, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Сучасність у хореографії
2. Адаптація виразних засобів сучасного танцю
3. Основні принципи стилізації

Хід практичної роботи

Завдання 1. Особливості стилізації руху засобами сучасної хореографії

Завдання 2. Етапи створення сучасної стилізації народного танцю

Самостійне заняття № 45.

Тема: Сучасність в хореографії.

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Сучасність у хореографії

2. Адаптація виразних засобів сучасного танцю
3. Основні принципи стилізації

Хід практичної роботи

Завдання 1. 1. Особливості стилізації руху засобами сучасної хореографії

Завдання 2. Етапи створення сучасної стилізації народного танцю

Самостійне заняття № 46.

Тема: Практичне засвоєння навиків стилізації народного танцю засобами сучасної та класичної хореографії

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 1, 3, 6, 8, 9, 10

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Сучасність у хореографії
2. адаптація виразних засобів сучасного танцю
3. Основні принципи стилізації

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

Самостійне заняття № 47.

Тема: Методика втілення сюжету в групових концертних номерах.

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 2, 3, 6, 7, 9, 11, 12

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Робота балетмейстера над створенням актуального сюжету
2. Методика формування сюжету у концертному номері

Хід практичної роботи

Завдання 1. Специфіка формування фабули концертного номеру

Завдання 2. Розвиток сюжету у груповому концертному танці

Самостійне заняття № 48.

Тема: Контент-аналіз сюжетних танців та композицій видатних балетмейстерів України та Світу.

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Метод контент-аналізу в термінологічному просторі
2. Організація процесу аналізу хореографічних творів.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Організація процесу контент-аналізу хореографічних творів

Завдання 2. Аналіз сюжетних танців видатних балетмейстерів

Самостійне заняття № 49.

Тема: Методика створення концертних номерів та розгорнутих хореографічних композицій.

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 2-5, 7-9, 11

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Особливості композиційної побудови концертних номерів та розгорнутих композицій
2. Характеристика прийомів співставлення дії солістів з основним складом виконавців

Хід практичної роботи

Завдання 1. 1. Основні прийоми побудови концертних номерів

Завдання 2. Методи співставлення дії виконавців у танцях

Самостійне заняття № 50.

Тема: Організація та проведення концертної діяльності.

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Методологія концертної діяльності
2. Етапи організації концертної діяльності

Хід практичної роботи

Завдання 1. Концертна діяльність як запорука розвитку хореографічного колективу

Завдання 2. Характеристика процесу організації концертної діяльності

Самостійне заняття № 51.

Тема: Створення групових концертних номерів високого ступеня складності

Мета вивчення: Робота над створенням танцювального номеру

Література: 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій
3. Музична апаратура, або музичний інструмент

**Питання до контролю попередніх занять, обговорення,
самостійного вивчення та осмислення
навчального матеріалу**

1. Композиція танцю
2. Втілення сюжету виразними засобами хореографії
3. Драматургія хореографічного твору

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення теми та ідеї твору

Завдання 2. Аналіз обраного музичного фрагменту. Розподіл музичного фрагменту між виконавцями.

Завдання 3. Написання композиційного плану

Завдання 4. Створення композиції танцю.

7. ПИТАННЯ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Методика побудови та проведення постановочної та репетиційної роботи з дітьми.
2. Специфіка використання прийомів просторової композиції.

3. Методологічні особливості створення танцювального номеру.
4. Специфіка створення танців з насиченими малюнками.
5. Закони драматургії у хореографічному творі.
6. Програма. Лібретто. Композиційний план.
7. Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.
8. Специфіка створення танців для дітей та на дітей. Особливості роботи з різними віковими групами дітей.
9. Робота з музичним матеріалом, концертмейстером та композитором.
10. Традиції фольклорних колективів. Робота балетмейстера по збиранню танцювального фольклору.
11. Композиція танцю.
12. Робота над образом у танцях малої форми.
13. Хоровод як найдавніша форма народних танців.
14. Специфіка створення танців малих форм.
15. Жанри, види та форми танців.
16. Виникнення танцю у Давніх цивілізаціях.
17. Образ художній та образ хореографічний.
18. Специфіка сучасної стилізації народного танцю.
19. Загальна характеристика основних форм українського народного танцю.
20. Особливості створення танців з насиченою лексикою.
21. Загальна характеристика основних форм танців-змагань.
22. Особливості створення концертного номеру.
23. Репертуарна політика у аматорському та професійному ансамблі.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

8.1. Форми контролю

Усне опитування, письмовий поточний контроль, залік, екзамен. Оцінювання здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системної всебічності та професійної спрямованості контролю. Зазначені форми контролю мають сприяти підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному та практичному контролю.

8.2. Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1							Розділ 2			Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
7	7	7	7	7	10	10	10	10	15	10	100

Розділ 3		Розділ 4			Розділ 5		Екзамен	Сума
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17		
7	7	7	7	15	7	20	30	100

Розділ 6				Розділ 7			Розділ 8		Екзамен	Сума
T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25	T26		
7	7	7	7	7	5	5	5	20	30	100

Розділ 9		Розділ 10			Екзамен	Сума
T27	T28	T29	T30	T31		
10	10	10	20	20	30	100

Розділ 11		Розділ 12			Залік	Сума
T32	T33	T34	T35	T36		
7	7	7	29	40	10	100

Розділ 13		Розділ 14			Екзамен	Сума
T37	T38	T39	T40	T41		
7	7	7	20	29	30	100

Розділ 15		Розділ 16			Залік	Сума
T42	T43	T44	T45	T46		
10	15	10	15	40	10	100

Розділ 17		Розділ 18			Екзамен	Сума
T47	T48	T49	T50	T51		
10	10	10	20	20	30	100

8.3. Розподіл балів за формами контролю.

- відвідування заняття (пара) — 1; 17 пар — до 17 балів, 34 пари – до 34 б.

- виконання практичного завдання — 7-10; 3 практичних завдання — до 30 б
- усне опитування — 1-2; 3 усних опитування — до 6 балів
- практичний поточний контроль – 6-10 балів; 2 поточних практичних контролю – до 20 балів.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік – від 60 до 90 балів (включно)

Екзамен — від 60 до 70 балів (включно)

8.4. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Пакет навчально-методичного забезпечення:

- робоча програма;
- конспект лекцій;
- методичні рекомендації до практичних занять;
- методичні рекомендації до самостійних занять;

Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці : монографія, Київ : Ліра-К, 2016
2. Голдрич О. Хореографія: основи хореогр. мистецтва, основикомпозиції танцю, Львів : Край, 2003
3. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії, Харків : ХДАК, 2009, 2014
4. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво, Харків : ХДАК, 2008
5. Уклад. Колногузенко Б. М. Композиція танцю. Малюнок танцю: матеріали до вивчення курсу «Мистецтво балетмейстера», Харків : ХДАК, 1992
6. Уклад. Колногузенко Б. М. Композиція танцю. Музика – основа для створення танцю, Харків : ХДАК, ХОЦНТ, 1992
7. Уклад. Колногузенко Б. М., Мостова І. С. Мистецтво балетмейстера [Електронний ресурс]: програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни галузь знань: 02 "Культура і мистецтво", спец.: 024 "Хореогр.", спеціалізація: "Нар. хореогр.", Харків : ХДАК, 2017
8. Колногузенко Б. М. Хореографічна сюїта [Електронний ресурс]:метод. матеріали з курсу "Мистецтво балетмейстера", Харків : ХДАК, 2007
9. Кривохижа А. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера, Кіровоград : ТОВ Центральн-Українськевидавництво, 2012
10. Лиманська О. В. Основи композиції та постановки танцю: сучасна тема в хореографії: навч. Посібник, Харків : ХНПУ ім. Г. С.Сковороди, 2014
11. Мостова, І. С., & Островська, К. В. (2023). Хореографічне мистецтво як інструмент формування ціннісних орієнтирів вихованців аматорських танцювальних колективів. *Танцювальні студії*, 6(1), 63–69. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.6.1.2023.283728>
12. Рехвіашвілі Ф.Ю. та ін.. Мистецтво балетмейстера: навч. посіб., Київ : КНУКиМ, 2017
13. Mostova, I., Yanyna-Ledovska, Y., & Semenova, N. (2022). An analysis of a choreographic work: fundamental and innovative methodology. *Amazonia Investiga*, 11(49), 277-284. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.49.01.30>

Допоміжна

1. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю / К. Ю. Василенко. – К. : Мистецтво, 1996.
2. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець – К.: Музична Україна, 1990.
3. Вірський П. У вихорі танцю / П.Вірський. — К. : Мистецтво, 1977. —230 с.
4. Голдрич О. С. Хореографія / О. С. Голдрич. — Львів : Край, 2003. — 158 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури

2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка
4. Інтернет-ресурси

МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Програма та навчально-методичні матеріали

Укладачі:

МОСТОВА Ірина Сергіївна, кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри народної хореографії

ФІЛЬ Людмила Анатоліївна, старший викладач кафедри народної
хореографії

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір Мостова І. С.

Підписано для друку 30.09.23 р.
Формат 60x84/16, Гарнітура «Times»Папір
офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 2,5 Тираж 50 прим. Зам № 0302

Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М. А.,
Свідоцтво В01 №057818 м. Харків, вул. Римарська, 3/5
Т. (057) 764-93-64, 755-79-12